

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/138/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212201096
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7212201096.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu I. G. Z., s.r.o., N., Q. č. 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o, Bratislava, Údernícka č. 5, IČO: 36 613 843 proti žalovanému A.P. W.P., N. G., A. Č.. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: R. na ochranu občana spotrebiteľa C., A., D.. U. č. 5, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, Stropkov, Nám. SNP č. 7, v konaní o zaplatenie 2.083,80 €, s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu č.k. 36C 213/2012 - 50 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom.

Žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením konanie v plnom rozsahu zastavil. Žalobcu zaviazal nahradiť trovy konania vedľajšieho účastníka vo výške 237,41 €, ktoré je povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobcovi vrátil súdny poplatok v sume 117,87 € cestou Daňového úradu Bratislava po doručení právoplatného uznesenia.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobca pred začatím prvého pojednávania podaním zo dňa 22.10.2012 vzal žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie vo veci zastaviť. Pričom svoje konanie nijako neodôvodnil len sa vyjadril, že podľa jeho názoru vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov konania, keďže jeho právne zastúpenie je neúčelné. V zmysle § 96 ods. 1,3 O.s.p. súd konanie zastavil, pretože žalobca vzal svoju žalobu späť skôr, než začalo pojednávanie. Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. rozhodol o trovách konania s použitím citácie zák. ust. § 93 ods. 4 O.s.p., keďže vedľajší účastník má rovnaké procesné práva ako ostatní účastníci, t.j. na právo dať sa zastúpiť, podľa § 24 O.s.p. má tiež nárok na náhradu trov konania spočívajúce v náhrade trov právneho zastúpenia, pretože bol v konaní zastúpený advokátom. Trovy právneho zastúpenia predstavovali odmenu za dva úkony právnej pomoci v hodnote po 91,29 € (prevzatie zastúpenia a písomné podanie z 10.10.2012) + 2 x režijný paušál po 7,63 € + príslušná daň z pridanej hodnoty (20 % DPH z 2 x 91,29 € + 2 x 7,63 € v súlade s § 10 ods. 1, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Žalobca svojim späťvzatím žaloby zaviniel zastavenie konania. Námietku žalobcu ohľadom nároku vedľajšieho účastníka na nahradenie jeho trov konania (konkrétne trov právneho zastúpenia) súd nepovažoval za opodstatnenú.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka. Uviedol v ňom, že podáva odvolanie proti výroku v časti, v ktorej súd zaviazal žalobcu na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci,

ktoré odôvodnil tým, že úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že neposkytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa, a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR, samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenie disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami v danej problematike, ktorou sa ako špecifickou zaoberá a je inštitúciou spôsobilou účinne ochraňovať práva spotrebiteľa v súdnom konaní. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania, nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod iba zbytočne navyšuje trovy konania, pričom odborný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. Z vyššie uvedeného žalobca zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. pričom poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/35/2012, 13Co/36/2012. Nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi tak nedoručuje k porušeniu základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03, Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16Co/100/2012). Žalobca má za to, že ustanovenia Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa a žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Preto žalobca považuje právne zastupovanie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové a ne hospodárne a navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov konania v odvolacom konaní vo výške 22,32 € s DPH, pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 12,95 € s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,37 € s DPH (podanie odvolania).

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhoval uznesenie v jeho napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť, pričom si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za toto podanie vo výške 45,65 € a režijného paušálu vo výške 7,81 € a 20 % DPH vo výške 10,69 €, teda celkové trovy odvolacieho konania vo výške 64,15 €. Vedľajší účastník argumentáciou žalobcu nesúhlasil z týchto dôvodov, že aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. na danú právnu vec je nenáležitá, keďže pre posúdenie možnosti aplikácie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. je podstatné zisťovať okolnosti súvisiace so stavom pred začatím sporu, správaním sa účastníkov v priebehu sporu a s okolnosťami uplatnenia nároku (uznesenie NS SR z 18.1.2012 sp. zn. 6 MCdo 5/2011). Taktiež poukazoval na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že združenie na ochranu spotrebiteľa má právo na advokáta aj na náhradu trov konania v zmysle § 137 O.s.p., podľa ktorého mu výslovne patrí náhrada výdavkov za zastupovanie advokátom. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc podľa vedľajšieho účastníka možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, citácia: „Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.“ V zmysle § 93 ods. 4 O.s.p. má vedľajší účastník konania rovnaké práva a povinnosti ako účastník, koná však iba sám za seba. Potvrdil, že súd ani žalovaný neiniciovali vstup vedľajšieho účastníka do tohto konania, ale vedľajší účastník doň vstúpil z vlastnej iniciatívy, čo vyplýva z § 93 ods. 3 O.s.p. Zároveň poukazoval na citované rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka je vecne správne, preto ho potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Podľa obsahového vymedzenia v dôvodoch odvolania, vecná nesprávnosť napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa spočíva v podstate v tom, že súd na rozhodnutie o trovách konania neaplikoval ust. § 150 O.s.p., hoci mal podľa názoru žalobcu podľa neho pri tomto rozhodnutí postupovať, lebo tak, ako to uviedol vo svojom podaní v súvislosti so späťvzatím žaloby, právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je v tomto prípade nehospodárne, neúčelné a nadbytočné.

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa zastáva názor, že v danej veci na rozhodovanie o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom neprichádzala do úvahy aplikácia § 150 O.s.p. a to ani z dôvodov, o ktoré sa pre použitie tohto ustanovenia žalobca opieral vo svojom odvolaní. Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu. Takéto okolnosti v posudzovanej veci ani podľa názoru odvolacieho súdu nie sú dané. Vedľajší účastník ako občianske združenie na ochranu spotrebiteľov má legitímne právo na náhradu trov v konaní, v ktorom poskytoval ochranu práv spotrebiteľovi. Týka sa to aj trov, ktoré mu vznikli z titulu jeho právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia v zásade sa považujú za účelne vynaložené trovy v súdnom konaní. Pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, postupoval správne a správne ustálil aj výšku náhrady trov, lebo obidva úkony poskytnutej právnej služby boli vykonané účelne a teda v príčinnej súvislosti s potrebou ochrany práv účastníka.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žaloba bola doručená Okresnému súdu Košice I, ako súdu prvého stupňa dňa 16.1.2012, pričom vedľajší účastník vstúpil do konania oznámením o vstupe podľa § 93 ods. 2 O.s.p. podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 13.3.2012 (č.l. 24 spisu) a v prílohe predložil plnomocenstvo právneho zástupcu a požiadal o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh, pričom navrhol, aby mu súd priznal náhradu trov tohto konania. Podaním doručeným súdu dňa 11.10.2012 vedľajší účastník doručil vyjadrenie k žalobe, v ktorom vzniesol námietku premlčania celej pohľadávky žalobcu uplatnenej žalobou, pretože žaloba bola súdu doručená dňa 16.1.2012, teda po uplynutí premlčacej doby. Taktiež si aj vyčíslil trovy vedľajšieho účastníka spočívajúce v trovách právneho zastupovania v súdom prvého stupňa priznanej výške 237,41 €. Dňa 25.10.2012 bolo súdu prvého stupňa doručené späťvzatie žaloby bez bližšieho odôvodnenia, pričom žalobca navrhol, aby súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal s poukazom na neúčelné a nehospodárne navyšovanie trov tohto konania.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Ak zastavuje súd konanie z dôvodu späťvzatia žaloby, zapodieva sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania najprv tým, či niektorý z účastníkov zavinil, že konanie muselo byť zastavené.

Zavinenie toho, že konanie muselo byť zastavené môže napríklad spočívať aj v tom, že účastník (žalobca) vzal žalobu (návrh na začatie konania) späť. Zavinenie je tak treba posudzovať výlučne z procesného hľadiska (t.j. podľa procesného výsledku).

Tam, kde zastavenie konania bolo účastníkom zavinené, súd prizná ostatným účastníkom (druhej strane) náhradu trov konania, ktoré v konaní účelne vynaložili na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.).

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu 10a. (v odkaze pod čiarou je aj zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - § 93 ods. 2 O.s.p.).

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníka súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.).

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník (§ 201 O.s.p.).

Postavenie vedľajšieho účastníka je charakterizované rovnakými procesnými právami a povinnosťami ako účastníka, na strane ktorého sa pripojil alebo na strane ktorého vystupuje. Jeho postavenie je odlišné tým, že i keď koná vlastným menom, jeho postavenie je čiastočne obmedzené postavením účastníka, ktorý je dominus litis.

Vzhľadom na to, že vedľajší účastník vystupoval na strane žalovaného a k zastaveniu konania došlo z dôvodu zavinenia žalobcu, lebo vzal späť žalobu, bol by žalobca povinný uhradiť trovy konania žalovanému, a pretože vedľajší účastník zdieľa osud účastníka, na strane ktorého vystupuje, mal by vedľajší účastník tiež právo na náhradu trov konania.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd skúma to, že trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka), musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Podľa názoru odvolacieho súdu tak v tomto konaní treba považovať trovy vynaložené vedľajším účastníkom, presnejšie vyčíslené vedľajším účastníkom za účelné, lebo tieto trovy boli v príčinnej súvislosti s procesným postojom žalovaného, resp. vedľajšieho účastníka k predmetu konania, nakoľko v súdenom prípade pred dorúčením späťvzatia návrhu na začatie konania došlo zo strany vedľajšieho účastníka k vysloveniu procesného postoja k predmetu konania. Tak odvolací súd napadnuté uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka potvrdil v plnom rozsahu v napadnutej časti a to podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté tak, že žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. keďže v odvolacom konaní žalobca úspech nemal a vedľajší účastník, ktorý si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za podanie - vyjadrenie k odvolaniu nebol súdom prvého stupňa vyzvaný na doručenie vyjadrenia k odvolaniu žalobcu, to mu bolo zaslané súdom prvého stupňa len na vedomie (č.l. 59 spisu) pričom v podanom odvolaní poukazoval na skutočnosti, ktoré nemali podstatný vplyv na právne posúdenie veci odvolacím súdom.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.